

een gratis herkansing (heen en weer 240 km). Van de in totaal tachtig larven zijn er vijf Marken-bevruchte moeren overgebleven. Dit was voldoende om in de loop van 1995 het telen onder de knie te krijgen en vele imkervrienden van larven, gesloten doppen en moeren te voorzien.

Het telen ging nu goed, maar het invoeren van de moeren in Hollandse volken blijft een moeilijke klus. Vooral als er nog broed van de oude koningin aanwezig is. Kennelijk herkennen de bijen de genetische veranderingen van de nieuwe moer en haar broed. Op 6-daagse larven (van het oude broed) werden zelfs doppen getrokken die drie dagen later gesloten waren.

Twee dagen na het invoeren controleren op doppen bleek noodzakelijk. Daarna om de zes dagen herhalen tot het volk over is op Buckfast.

238

Vaak is het maar één klein slim-verscholen redcelletje in een zijraam. Maar hoe klein ook, het kost altijd de mooie zuivere moer. Nadat het volk over is op Buckfast zijn die moeilijkheden voorbij.

Aan het gebruik van de starter zoals beschreven kleven veel nadelen. Door 4 à 5 broedramen met bijen in een vergrote 3-ramer af te slaan wordt het volk behoorlijk overstuurd gemaakt. Twee dagen later moeten al die bijen weer terug. Volk weer overstuurd. We vonden diverse betere en vooral minder ingrijpende methoden. Eén daarvan bevat ons voorlopig het best.

Bovenbak-separatie

In plaats van een uitgebouwde 3-ramer als starter, wordt de bovenbak van een sterk volk genomen. De bijen zitten er al in.

Tussen de boven- en onderbak ligt een moerrooster want er mag geen open broed in de bovenbak aanwezig zijn. De bovenbak wordt nu van de onderbak gescheiden door middel van een plank met daarin een schuif die een flink gat afsluit. Die schuif kan van buiten de bak geopend en gesloten worden. De ventilatie van de bovenbak wordt in stand gehouden door gaatjes in de opstaande rand. De separator blijft het gehele seizoen op het moerrooster liggen.

Na het sluiten van de schuif in de separator voelen de bijen in de bovenbak zich binnen 20 minuten moerloos.

Tegen die tijd is er overgelarfd en we hangen de larven er in. De larven kunnen ook ingehangen worden nog voordat de schuif gesloten wordt (als de moer er maar niet bij kan). De volgende dag kan de schuif weer open.

De aangezette doppen met larven die flink in de

koninginnegelei liggen, worden verder door het volk uitgebouwd tot gesloten moerdoppen. Natuurlijk kunnen ze ook direct voor verdere verzorging overgehouden worden in een ander (pleeg)volk.

Op deze wijze is het mogelijk om elke 2 à 3 dagen een serie van 20 larven in te hangen, die vervolgens in andere pleegvolken worden uitgebouwd.

Van verstoring is nauwelijks sprake want de honingopbrengst lijdt niet merkbaar onder de teelt (1996 opbrengst 32 kg gemiddeld per volk).

Telen doen we vanaf mei tot september/oktober afhankelijk van het weer.

De eerste bevruchting in 1996 vond (erg vroeg) plaats op 27 april terwijl de laatste op 10 september was.

Het voordeel van erg vroege of late bevruchtingen is dat de kans op eigen (dus raszuivere darren) zeer groot is. De Hollandse dar is er nog niet of is al verdwenen.

De moeren voor de produktievolken worden in het najaar geteeld. De jonge moer heeft een sterke legdrift en dat is goed voor veel winterbijen, extra snelle voorjaarsontwikkeling en de zwermverhindering.

Voor de hobby-imker met minder dan vijf volken is het telen voor eigen gebruik prima te doen in Apideakastjes (te koop in het Bijenhuis). Het kastje wordt gevuld met voer en ongeveer een vol honingraam (jonge) bijen uit de bovenbak. Een raszuivere larve (bij de teler uit de buurt gehaald) wordt ingehangen. Na 13 dagen verschijnt een mooie koningin.

Merken, laten bevruchten, eventueel knippen en opkweken tot een groot volk of invoeren/verenigen met een groot volk. Zo simpel is koninginnenteelt. Gaat het toch mis, dan niet opgeven, gewoon nog eens proberen. Veel succes.

A.H. Hendriks, Teeltgroep De Liemers

VBBN-zoemlijst van start

Roel ten Klei

Voor imkers die over een internetaansluiting beschikken is door de VBBN een 'mailinglist' gestart. U kunt via deze lijst met andere Nederlandse en buitenlandse imkers 'praten'. U moet het volgende doen om regelmatig de berichten automatisch binnen te krijgen: stuur een e-mail naar het volgende adres: LISTSERV@LIFENET.NL en vul op de eerste regel in: **SUBSCRIBE VBBN_ZOEM-L**.

De rest gaat vanzelf. Wilt u niet langer berichten ontvangen, stuur dan een e-mail naar de genoemde server en noteer: **UNSUBSCRIBE VBBN_ZOEM-L**. U wordt dan van de lijst afgevoerd. Veel genoegen en schrijf ze, want alleen dan blijft de 'list' in stand.